

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A UNA BONA ADMINISTRACIÓ (GESTIÓ I RECAPTACIÓ)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 20 d'octubre de 2022, la ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- El 7 de juliol de 2022 va ser sancionada per portar auriculars mentre conduïa, segons el criteri de l'agent que va imposar la sanció, una bicicleta de pedaleig assistit.
- Ella té mobilitat reduïda i li és del tot impossible portar un vehicle d'aquestes característiques perquè no pot pedalejar.
- En data 22 de juliol de 2022, va presentar un escrit d'al·legacions que van ser desestimades per resolució de 4 d'octubre de 2022.
- La ciutadana estava en desacord amb la sanció imposada.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se **a l'Institut Municipal d'Hisenda** per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

El dia 31 d'octubre de 2022, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 25 de novembre de 2022, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada.

CONSIDERACIONS

1. La sanció imposada

A la documentació aportada per l'Institut Municipal d'Hisenda consta que la sanció va ser imposada per conduir una BICI/VMP/CICLE utilitzant auriculars connectats a aparells receptors o reproductors de so. Aquesta infracció està tipificada a l'article 18.2 del Reial decret 1428/2003, de 21 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament General de Circulació (RGC).

La promotora de la queixa té mobilitat reduïda i es desplaça en cadira de rodes. No va en bicicleta i molt menys de pedaleig, senzillament perquè no pot pedalejar. Tanmateix, va ser sancionada per **conduir una bicicleta de pedaleig assistit** que el RGC defineix com "bicicletes equipades amb un motor elèctric auxiliar, de potència nominal continua màxima inferior o igual a 250 W, la potència de la qual disminueixi progressivament i que finalment s'interrompi abans que la velocitat del vehicle assoleixi els 25 km/h o si el/la ciclista deixa de pedalejar".

L'annex I del Reial decret legislatiu 6/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària (LSV), disposa que **la cadira de rodes, encara que tingui motor elèctric, no té la consideració de vehicle de motor i a l'usuari no se'l qualifica de conductor, sinó de vianant.**

Tot i que la promotora de la queixa no va aportar a aquesta Sindicatura l'escrit d'al·legacions formulades, es pot deduir, tant del contingut de la queixa com dels correus posteriors que ens va remetre, que els fonaments de l'escrit d'al·legacions presentat el 22 de juliol de 2022 contra la denúncia que va originar l'expedient sancionador eren, fonamentalment, els que s'exposen als dos paràgrafs precedents.

Les al·legacions formulades per la ciutadana van ser desestimades per resolució de data 4 d'octubre de 2022, atenent al valor probatori de les denúncies formulades pels agents de l'autoritat i al fet que no aportava cap documentació que desvirtués els fets denunciats.

2. El procediment sancionador: les garanties a la ciutadania

La denúncia, per si sola, no implica la imposició d'una sanció, sinó que dona lloc a la incoació del corresponent procediment sancionador, que ha d'oferir les màximes garanties, tant a la ciutadania com a la mateixa Administració, d'acord amb els principis generals que han de regir l'actuació administrativa, que es recullen a l'article 3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.

També al títol IV de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, que disposa a l'article 53.1.e, entre altres drets de l'interessat en el procediment sancionador, el dret a formular al·legacions, utilitzar els mitjans de defensa admesos per l'ordenament jurídic i a aportar documents en qualsevol fase del procediment anterior al tràmit d'audiència, **que l'òrgan competent ha de tenir en compte en redactar la proposta de resolució.**

En concret, i en matèria de trànsit i circulació de vehicles de motor, també cal tenir en compte el títol V (règim sancionador) del text refós de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària (LSV). Concretament, l'article 83.1 diu que no es pot imposar cap sanció per les infraccions que tipifica aquesta Llei sinó en virtut de procediment instruït d'acord amb el que es disposa en aquell text i supletòriament en la normativa del procediment administratiu comú.

Els articles 87 i 88, en relació amb les denúncies i el valor probatori, regula que els agents encarregats de la vigilància del trànsit, en l'exercici de les funcions que tenen encomanades, han de denunciar les infraccions que observin quan les exerceixen, en les quals ha de constar, entre d'altres, una descripció succinta del fet, amb expressió del lloc o tram, data i hora. Aquestes tenen valor probatori, llevat que hi hagi prova en contra dels fets denunciats, de la identitat dels qui l'han comès i, si escau, de la notificació de la denúncia, sense perjudici del deure d'aquells d'aportar tots els elements probatoris que siguin possibles sobre el fet denunciat.

L'article 95.2 assenyala sobre el procediment sancionador ordinari que, en cas de presentació d'al·legacions, si aquestes aporten dades noves **o diferents de les constatades per l'agent denunciant**, i sempre que l'instructor ho consideri necessari, s'han de traslladar a l'agent perquè n'informi en el termini de quinze dies naturals.

3. La tramitació de l'expedient objecte de la queixa

Volem transcriure el fonament jurídic quart de la resolució desestimàtoria per la seva importància en aquest expedient:

"Comprobados los antecedentes que constan en el expediente y a la vista de los datos aportados en el escrito presentado, no se aprecian causas suficientes que

desvirtúen los hechos denunciados, por lo que, de acuerdo con el artículo 95.2 de la LSV, **no es necesario solicitar informe al agente, ni tampoco, la apertura de un periodo de prueba**, puesto que su resultado no alteraría la resolución final de este procedimiento”.

Sobta a aquesta Sindicatura la fonamentació de la resolució tenint en compte que, **en el moment d'examinar els antecedents d'aquest expedient sancionador**, es va constatar que **en data 25 d'octubre de 2022**, aquest va ser anul·lat per part de la Guàrdia Urbana.

L'IMH va sol·licitar informació al respecte i se'ls va comunicar que l'expedient sancionador es va anul·lar d'ofici a petició de la intendent cap de la Unitat Territorial de la Guàrdia Urbana de Sant Andreu, en tractar-se d'una errada involuntària de l'agent denunciant quant al tipus de vehicle, tot aportant l'informe de l'agent denunciant en què no es ratifica en la seva denúncia.

Cal dir que l'informe de l'agent denunciant, en el qual no es ratifica en la procedència de la denúncia, és de **data 3 de novembre de 2022, això és, amb posterioritat a l'anul·lació de l'expedient sancionador i també a la petició d'informació d'aquesta Sindicatura.**

En resum, no s'entén:

- que en data 4 d'octubre de 2022 es desestimessin les al·legacions dient **que s'han comprovat els antecedents que consten** a l'expedient i que, no obstant això, es procedeixi a la seva anul·lació el dia 25 d'octubre de 2022;
- que sense cap motiu aparent, s'examinin novament els antecedents de l'expedient (que hem de suposar que eren els mateixos fets i manifestacions idèntiques) i que, el que no alterava la resolució del procediment a data 4 d'octubre de 2022, sí que ho faci el dia 25 d'octubre de 2022, fins al punt de donar lloc a l'anul·lació de la sanció;
- que l'informe de ratificació de l'agent denunciant sigui de data 3 de novembre de 2022, això és, amb posterioritat a l'anul·lació de la sanció.

En tot cas, de les al·legacions fetes per la ciutadana, es podia despendre un dubte raonable respecte de les apreciacions fetes per l'agent, com ha estat el cas, i que no sembla que presentessin especial dificultat per ser contrastades. Una actuació respectuosa amb el dret a una bona administració hauria comportat dur a terme una activitat prèvia de comprovació abans d'emetre la resolució desestimatòria.

En aquest sentit, **és convenient que**, a més de treballar per a la correcta tramitació i revisió de les denúncies, **es tinguin en compte de manera suficient les manifestacions efectuades pels interessats** i se cerquin mecanismes que, en cas de dubte, puguin contrastar la versió dels fets, més enllà d'un posicionament vinculat al principi de presumpció de veracitat de les denúncies que formulen els agents de l'autoritat.

En definitiva, cal que des de l'Administració es ponderi el compliment de les garanties que ha de complir tot procediment sancionador, a fi que el seu objectiu, és a dir, vetllar pel compliment de la legalitat, es desenvolupi en el marc de les màximes garanties tant per a la ciutadania com per a la pràctica d'una bona administració.

En aquest punt, cal recordar que entre els principis generals d'actuació de les administracions públiques recollits en l'article 3 de la Llei 40/2015, de règim jurídic del sector públic, hi figura el de prestar un servei efectiu a la ciutadania i el d'agilitzar els procediments administratius i les activitats de gestió. En aquest mateix sentit es pronuncia l'article 21 de la Llei catalana 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.

Finalment, volem posar de manifest que no sembla adir-se amb els principis de bona administració i d'eficàcia administrativa el fet que, per manca de diligència de l'Administració, la ciutadana s'hagués vist obligada a interposar un recurs potestatiu de reposició o, eventualment, recórrer a la jurisdicció contenciosa administrativa i, molt menys, que hagi estat arran de la intervenció de la Sindicatura que s'hagi revisat l'expedient. De fet, si aquesta actuació de comprovació s'hagués dut a terme quan la ciutadana va fer el primer escrit d'al·legacions, s'hauria estalviat temps i recursos innecessaris tant a ella com a l'Administració.

El **principi de bona administració** i d'eficàcia dels serveis públics es recullen en l'article 41 de la Carta de drets fonamentals de la Unió Europea, en els articles 9.3 i 103 de la Constitució espanyola, i en l'article 3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, del règim jurídic del sector públic administratiu comú. Aquests drets impliquen disposar d'una Administració que presti el màxim nombre de serveis amb els millors estàndards de qualitat, que respecti els drets i els interessos legítims de la ciutadania, i que sigui capaç de resoldre els problemes d'una manera àgil i eficaç.

Així mateix, la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat, aprovada l'any 2000, esmenta en l'article XXIII, amb referència a l'eficàcia dels serveis públics com a indicatiu d'una bona administració, que les autoritats locals han de garantir l'eficàcia dels serveis públics i la seva adaptació a les necessitats de les persones usuàries.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el Reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de l'Institut Municipal d'Hisenda hauria d'haver estat més diligent i activa** a l'hora de prendre en consideració les manifestacions fetes per la ciutadana en fase d'al·legacions.

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar a l'Institut Municipal d'Hisenda** que es tinguin en compte les manifestacions efectuades per les persones interessades a l'hora de considerar l'obertura del període de prova en els procediments sancionadors, a fi de disposar de les màximes garanties.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.